

Båtmiljö

Båtmiljökonferens SMBF 20181129

Lina Petersson
Sakkunnig båtlivets miljöfrågor
Sjö- och luftfartsavdelningen
Sektionen för miljö

Sedan 2008 arbetar jag med båtmiljöfrågorna;

- Toalettavfall
- Ren båtboten
- Båtmiljörådet
- Båtmotorer
- Skrotning av båtar
- Buller/Körsätt
- Avfall
- Mikroplaster

Idag tänkte jag berätta om...

- Status för Skrovmålet
- Undersökning metoder för borttagning av giftig båtbottnfärg
- Preliminära slutsatser kunskapsinventering
- Kopparns vara eller inte vara – Vad tycker du?
- Förstudie Landtoaletter
- Kampanj båtmotorer + Undervattensbuller

Projekt Skrovmålet 2018/20

Miljömålsrådets samverkansåtgärd 2018

Åtgärden i Åtgärdsprogrammet för havsmiljön 2020

SKROVMÅLET 2018/20

Deltagare Skrov målet

Transportstyrelsen

Naturvårdsverket

Kemikalieinspektionen

Havs- och vattenmyndigheten

Sjöfartsverket

Generalläkaren

Statens geotekniska institut

Statens geologiska undersökning

Länsstyrelsen Stockholm

Vattenmyndigheten Västra Götaland

Länsstyrelsen Västra Götaland

Stockholms stads miljöförvaltning

Miljösamverkan Stockholm

Samverkande

Svenska Båtunionen

Svenska Kryssarklubben

Svenska Seglarförbundet

CHANGE

Behov av åtgärder (exempel)

- Orsak till fortsatt tillförsel av TBT ska **kartläggas**, varvid befintligt underlag behöver sammanställas och eventuella **kunskapsluckor** identifieras.
- Gällande **lagstiftning**, och dess tillämpning, behöver ses över och kraven eventuellt **ändras/kompletteras**
- Åtgärderna kan medföra att även utsläpp av tillåtna aktiva substanser i båtottenfärger, såsom **koppar och zink** minskar.
- Åtgärder riktade mot **sjöfarten** och **fartygsskrov** liksom åtgärder inom **hamn- och varvsverksamheter** etc.

Rekommendationer för slipning, skrapning och blästring

Rekommendationer

Generellt för alla båtar

Undvik att måla din båt med bottenfärg som innehåller biocider, eftersom de har negativa effekter på hälsa och miljö. Håll istället skrovet fritt från beväxning genom giffria metoder, så som mekanisk rengöring, skrovdruk, förvaring på land etc.

För biocidmålade båtar

Om du har en båt med biocidfärg som du vill få giffri finns det ett antal olika metoder:

- Skrapa bort färgen, med hjälp av färgborttagningsmedel och skrapa.
- Slipa bort färgen, antingen genom torrslipning eller våtslipning med rätt utrustning.
- Blästra bort färgen, detta bör endast ske yrkesmässigt och ska följa de miljö-, hälso- och säkerhetskrav som finns.

Det är viktigt att se till att borttagandet sker på ett miljö- och hälsosäkert sätt, med rätt utrustning och skyddsåtgärder. Annars finns risk att de giftiga partiklarna påverkar både miljön och hälsan för den som utför arbetet negativt.

Felaktigt utförd borttagning kan utgöra ett större miljö- och hälsopåverkan är att låta biociderna sitta kvar på skrovet.

Efter borttagning av färgen bör du;

1. Måla på en grundfärg (primer) som skyddar mot fukt.
2. Måla till sist på en biocidfri färg av en typ som bildar en hård yta, vilket underlättar den mekaniska rengöringen.

Undersökning metoder för borttagning av giftig båtbottnfärg

- Projekt TBT och biocider i båtskrov - Hur saneras de bäst?
- Tidsplan 2019 – 2020
- Beviljade medel ca 1,2 miljoner
- Utförare RISE - Research Institutes of Sweden, Anders Lorén och Transportstyrelsen + Skrovmålet
- 4 arbetspaket

Forts.

- Del 1; 5 tekniker för borttagning av biocidfärg utvärderas bla spridning, tidsåtgång, kostnad samt åverkan på underliggande expoxyskikt och/eller gelcoat.
- Del 2; Spridning av tenn/koppar/zink till omgivningen, förmåga att samla in i blästermedel/färgrester, hur epoxi/gelcoat/plast påverkas, Tidsåtgång samt pris per båt-meter

Forts.

- Del 3; Arbetsmiljömätningar i form av personburna mätningar av damm, samt metaller. Riskvärdering samt framtagande av riktlinjer för lämpliga personskydd.
- Del 4; Kartläggning av gällande lagstiftning och praxis för hur avfall från saneringen behöver tas om hand på korrekt sätt.

Information till kommuner

- Uppmaning till alla kommuner att inventera sina fritidsbåtshamnar vad gäller sanering av båtbottnar – Vilka aktiviteter pågår?
- Information om riskerna med bla TBT och blästring
- Kommunen ska informera båtägare om rekommendationerna

Preliminära slutsatser från kunskapsinventeringen Skrovmålet

TBT;

- Effekter av TBT i haven har minskat sedan förbudet, finns dock kvar i många hamnar.
- Ingen annan källa än båtottenfärger kan ge dessa effekter i hamnarna.
- Mekanisk bearbetning i vatten, utsläpp via spolplattor och färgavskrap på uppställningsplatser främsta spridningskällorna.
- Det pågår ett antal forskningsprojekt med svenska forskargrupper och kunskapsnivån kring TBT och båtottenfärger bedöms vara god.

Koppar;

- Av den totala kopparbelastningen i Svenska hav utgör båtbottnfärger en stor andel (flera 10-tals procent).
- Koppar i den form som förväntas från båtbottnfärger är verifierat toxiskt för akvatiska organismer
- Det finns halter av koppar överskridande miljökvalitetsnormer i ytvatten inom småbåtshamnar
- Koppar är ett naturligt förekommande grundämne, liksom zink. Det är olika parametrar som styr hur mycket koppar som ”släpps ut” från bottenfärg och pågår forskning kring hur sammansättningen kan optimeras vad gäller effekt och minskad belastning.

HELCOM

- I oktober 2018 förslag från Finland om ändring i HELCOM-rekommendationerna för båtottenfärger för fritidsbåtar. Bla förbud mot koppar för fritidsbåtar under 6 meter.
- Vad tycker ni?

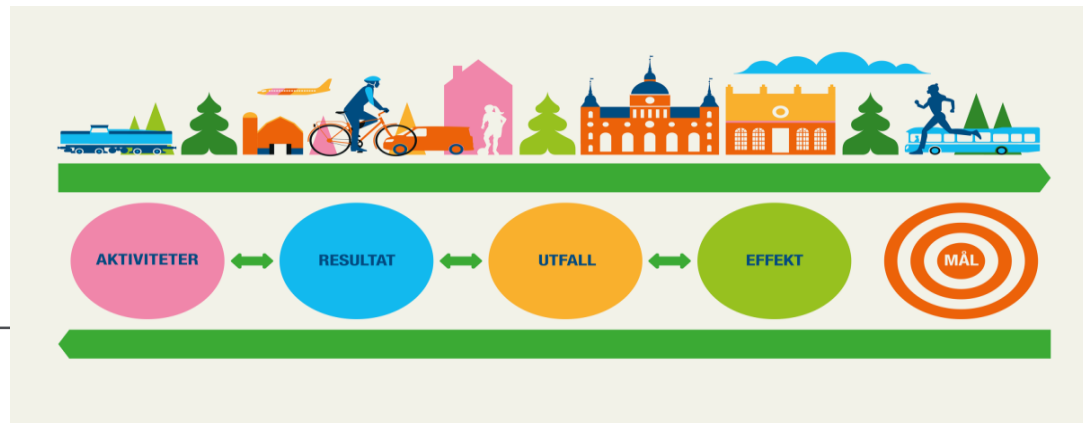
Toalettavfall från fritidsbåtar – Inriktning landtoaletter

- 1 mars 2017 Uppdrag Miljömålsrådet
- Transportstyrelsen och Naturvårdsverket
- ” Samverkan kring toalettavfall från fritidsbåtar, på land och i vattnet.
- Transportstyrelsen och Naturvårdsverket ska genomföra en förstudie för att utreda hur problemen och reglerna ser ut på området.
- Förstudie under 2018, alla berörda aktörer
- Arbete startar 2019

Båtmotorer

- Uppdrag till Transportstyrelsen **nationell kampanj båtmotorer 2019/2020**
- Uppdragsbeskrivning för åtagande nr 2.4.8 i den strategiska planen för omställning av transportsektorn till fossilfrihet **SOFT**;
”Information till fritidsbåtägare om hur val av drivmedel, motor och körsätt påverkar miljö och hälsa.”

Tack för mig!

Ni når mig på;

Lina.petersson@transportstyrelsen.se

Får man använda spärrfärg?

”Från och med den 1 januari 2008 får de fartyg som avses i artikel 3.1 antingen inte ha några tennorganiska föreningar som fungerar som biocider i antifoulingssystem på sina skrov, yttre delar eller utsidor, eller så måste de vara **täckta med en beläggning som utgör en spärr för sådana föreningar som läcker ut från det förbjudna antifoulingssystemet.**”

(EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 782/2003 av den 14 april 2003 om förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg)

Rekommenderas ej från Transportstyrelsen;

- Behöver veta mer om effektivitet
- Ej mekanisk rengöring
- Skjuter upp problemet
- Förutsätter slät yta
- Mikroplastkälla

